

LIETUVA

Nr. 22

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 3 Sejos (June) 1898 m.

Metas VI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year

All communications must be addressed

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Petnyčia Chicago, Ill.

Kasduojuo ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00

Užmārė.....\$3.00

"Lietuvos" spaustuė spausdina

visokias Knjgas, Konstitucijas

ir visokius kitus drukus

lietuviskai, lenkiskai

ir angliskai.

Darbaatlėka

graziai, greitai ir pigiai.

Užsirašant "Lietuvą" ir priiman-

čiant pinigų už ją, kaip ir visais ki-

tais laikais, visada reikia užsėti adre-

so:

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Amerikos su Ispanija.

Ant karės lauko terp Ameri-

kos ir Ispanijos nieko swarbes-

nio ne atsitiko. Žinios, kokias

paduoda laikraščiai, wiena kitai

prieštarauja. Sawo melagystė-

mis jau nuo seniai pagarsėjo A-

merikos laikraščiai ir tai teip,

kad jiems paliovė žmonės tikėjė;

dabar gi jų takais pradeda žengti

r tuli Europos laikraščiai.

Londono antai laikraščiai pa-

leido paskalb, buk ant Karaibi-

ky juri, prie Kubos, ant ju-

rių buwo smarkus muszis terp

ispanizkos laiwinės po wado-

wyste admiralo Serveros ir ame-

rikonizkos po wadowyste Samp-

sono, kuriame buk amerikonzka

laiwinė tapo isznaiškinta ir patsai

Sampson prazuwo, dugi ispa-

nizski laiwai buw sunkiai paga-

dyti. Žinioms toms ne tikt A-

merikoj, bet ir Ispanijoj ne pa-

tikejo. Paleistas iz Washingtono

telegramas sako, kad nėjokio

sziose dienos susisumizmo Ame-

rikos ir ispanizkos laiwinės at-

sitikti ne galejo, todėl ir laik-

raszczių paskalas apie isznai-

škima wienos ar kitos laiwinės

yra wisai neteisingas. Ne dides-

nės wertės yra teipogi iz Lon-

dono paleistas paskalas, buk ame-

rikonizskas karizskas laiwas

Baltimore, eskadroj admiralo De-

wey, stowintis prie Filipinų salų,

iszlėkė padanges. Admirals

Dewey atsuntė i Washington

žinias, kad ten nieko naujo ne

atsitiko, wiskas yra gerai, kaip ir

pirma.

Kur isztikro yra dabar ispa-

nizska laiwinė admiralo Cerveros

tikrai ne galima žinoti. Wienos

žinios paduoda, buk ispanizkos

laiwinės nėra porte Santiago de

Cuba, buk ji isz czia iszlaukė,

kitos gi wėl praneza, buk ispa-

nizska laiwinė yra tame porte

udaryta, buk iszejima laiko už-

duaryti su sawo laiweis amerik-

onizskas admiralas Schley, bet jis

ne gal i portą jeiti, kadangi jėi-

mas yra siauras, per jį gal jeiti tik

wienas laiwas ir dar tas jėjimas

iszlotos torpedais ir uždengtas

ispanizskų fortų padirbtų ant-

kalnų isz abiejų pusių. Wienuose

telegramuose Schley praneza,

buk jis matė porte stowinczius isz-

panizskus laiwas (be jėjimo i

portą negalima jų matyti:

kadangi jis kalnų uždengtas, ne

galima matyti kas jame yra) ki-

tuose telegramuose wėl praneza,

kad jų ne matė, bet tiki, kad jie

czia turi but. Isz to wisko matyt,

kad dabartinė karė Amerikos su

Ispanija tai ne karė isz tikro, bet

teip sakant gužinėjimas, kur prie-

szai tokius kelius iszsirenka, kad

ne susitiktų. Bėga jau antras mė-

nuo, o tikrai swarbesnio susimu-

szimo, galima sakyti, dar niekur

ne buwo. Manillės porte rods

esusimuszė, ir czia Deweyui pasi-

sekė paskandyti iszpanizskus lai-

was, bet kaip pats iszpanizski

tų laiwy oficeriai praneza, wis

tie paskandyti laiwai buwo seni,

kanuolės buwo netikusios, tikt

wienas laiwas turėjo wieną ka-

nuolę isz kurios galima buwo

szaudyti, maszinos buwo pagedu-

sios. Žinoma, kad turinczius

naujus laiwas ir naujas pagerin-

tas kanuolės lengwa buwo tokią

laiwinę pergalėti.

Žemės kariauną traukia i pieti-

nus sztetus, bet naujai sutwerta

armija ne pripratusi nė prie gin-

klų, nė prie karės; prezidentas

paszaukė dar 75000 naujų liuos-

corių, bet ir seniaus paszaukti ne

turėjo progos su iszpanijonais su-

sitikti. Sutraukus seniaus su-

szauktoms milicijoms pasirodė,

kad Amerika ne parengė wisai

szėtrų kareiwams, taigi kol to ne

parengs, ne galima siųsti karei-

wių i priesų krasztą. Sutrauk-

ti i Chickamauga liuosnorai

skundžiasi, kad regimentariai da-

lina per mažai walgio produktų

kareiwams, truksta wandens, dau-

gelis kareiwų pradeda sirgti. Ži-

nomas, nedateklų szėtrų, apsirė-

dymo kareiwams, turint reika-

lingus pinigų, nesunku praszalini-

ti, galima nors už trigubą

wertę wiską nupirkti, bet užwel-

kant karę, iszpanijonys teipogi

ne tinginiawo: jie sudrutino Ku-

bos ir Porto Rico krantus; por-

tuose, i kuriuos liuosai galejo

pirma jeiti amerikonzski laiwai,

padėjo jie torpedas ir tokiu buwu

apsunkino prisigriebimą amerik-

onizskai kariaunai i priesų kraszt-

ą. Jeigu pirma ne sunku buwu

perkelti kariauną ant Kubos ir

jeigu ten isz tikro twirtai laikosi

kubiečiai, su jais eidami isz wien,

butų iki dabar galėję užimti

swarbiausią miestą Havaną,

dabar ant to reiks daug didesnių

aukų. Europos wieszpatsytės

jeszko wien progos įsikiszi i

riko: "wyrai, griebkite akmenis

ir muszkite szunis"! Žmonės tų

isakymų iszpildė, mētydami ak-

menis i žandarus ir i policijantus.

Žandarai pasinaudojo isz ginklų

ir pradėjo szaudyti i žmonių pul-

kus. Prie to daug žmonių tapo

szužistų, tokių skaito i tukstantų

su wirszum; sužeistus priėmė i

sawo namus gywentojai, kurie

per langus metė akmenis i po-

licijantus ir žandarus. I pagelb-

palicijai atsuntė net tris batali-

jonus kareiwų ir ant galo žmo-

nių mielos tapo iszkirstytos.

Wokietijos randas rengiasi pa-

naikinti dabartinį parlamento

pasituntinių rinkimo buwu, pagal

kurį kiekvienas wokietys, priau-

gę atsakanczių metų, turi tiesų

balsuoti ir wisi balsuojanti

turi lygias tiesas. Tas rinkimo

budas mat randui labai ne patin-

ka, kadangi per kiekwienus rin-

kimus pereina wis daugiaus soci-

jalistų pasituntinių, o tie yra wis-

da rando priesais, teipogi jo

priesais yra lenkai pasituntiniai,

progresistai, alzatai, daniečiai

ir kiti. Jeigu dabar, kaip laukia-

ma, socialistų pasituntinių perei-

tu dwigubai per ateinanczius rin-

kimus, tai ant gal parlamento

galėtų atsirasti daugiaus rando

priesų ir jie, žinoma, ne už

girtų nėjokio rando reikalawimo.

Su sawo mieriu randas slepėsi, bet

tų paslapty iszdawė wienas isz pa-

situntinių ir žinia pateko i laik-

raszczius pirm laiko. Dabar, žino-

ma, kad randui priesingos par-

tijos pasrūpys, kad jo mieriai ne

iszipildytų ir nepripažys tiesos

teip permāninti konstituciją, kaip

nori Wokietijos ministariai. Už

pagarsinimą paslapties, randas

nori tulus laikraszczius ap-

skusti i sudą.

Prancuzija ir Maskolija.

Friesz Prancuzija Anglija jau

nusielenkė Afriką; terp jų wiesz-

patyszczių likosi padaryta nauja

surtatis kaslink pasidali-

nimo widurinės Afrikos: Anglija

turėjo pripažinti Prancuzijai tuos

krasztus, kuriuos užėmė jos ka-

riaumas. Mieste St. Etienne atsi-

buwo paszwentiniamas šaminklo

užmūziems karėje 1871 m.,

prancuzizskiams kareiwams; ant

to paszwentiniamo atkako i prezi-

dentas Faure. Sawo kalboj pre-

zidentas iszsitarė ir apie dabarti-

nę karę Amerikos su Ispanija,

apabalestaudamas, kad, dėl stokes

wienybės terp Europos wieszpa-

tysczių, nepasisėkė nuo karės

sulaikyti. Toliu pasakė jis,

kad Prancuzija pasirengusi yra

užsilaikyti ir toliau neutraliz-

ka, taigi ne remti nė wienos isz

kariaujanczių pusių, bet jis turi

wilti, kad neutralizskos wieszpa-

tystės pasistengs sutaiykti ka-

riaujanczius wieszpatsytes.

Maskolizski laikraszczių, o

kaip praneza isz Maskolijos ko-

respondentai i swetimus laikras-

zczius ir maskolizskas randas wi-

sizka stowi Ispanijos ir jos ka-

ralienės pusėj. Maskolijoj laik-

szalinti nuo Filipinų Amerikonus

nors per karę. Karės, pagal mas-

kolizskus laikraszczius, dabar nė-

ra kę baugytiesi, kadangi Ameri-

kai nieks ne gal pagelbėti, jeigu

jā gelbėtų Anglija, tai dar ge-

riaus, kadangi wienū žygiu butų

pergalėti du didžiausi Europos

kietėmio wieszpatsyczių pries-

zai; wėliaus tų bus sunkiaus pa-

daryti. Kad Maskolija isz paty-

čių rengiasi pasiprieszinti Ame-

rikos platinimuisi ant Didžiojo

oceanu, geriausiai parodo, kad ji

susitaikė su Japonija kaslink wal-

dymo Korejoj. Laikrasztis

"Swiet" sako, kad per Prancuzi-

jos tarpinkystę Maskolija sten-

giasi patraukti Japoniją prie tų

wieszpatsyczių susisizmo ir jei-

gu tas ir su wisu nepasisektų,

tai wisgi ne bus be waisių, ka-

daangi Japonija žesiriz su Mas-

kolijos ir Prancuzijos priesais.

Nauja Zelandija.

Ant prigulinczių Anglijai sa-

los Naujos Zelandijos, Australijoj,

czia buwai maori pasikėlė priesz

Anglijos waldziją. Priežastis pa-

sikėlimo yra ta, kad nors po pi-

rmiaus buwusių czia masztų wal-

dičios pripažino czia buwiams wi-

liuosybę, bet tankiai lauzė sawo

pažadėjimą. Dabar antai uždėjo

ant laikomų czia buwų szunų di-

delius mokeszczius, po 14 szilingų

nuo kiekwieno sztūs. Tas ir wi-

kėlė masztus. Rods juose ima

dalywumą dar ne wis czia buwai,

